

Előfizetési feltételek:

Egy évre 10.— Pengő
 Hat óra 5.— Pengő
 Három óra 2.50 Pengő

TELEFON 98

BARS

Ára: 20 fillér

Hirdetések: díjszabás szerint. Gyakori hirdetések és velünk összeköttetésben álló hirdetői irodák árengedményben részesülnek

Alapította: HOLLÓ SÁNDOR

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendőek
 Kéziratok vissza nem adtnak
 Felső szerkesztő: Dr. KERSÉK JÁNOS

Megjelenik minden vasárnap reggel
 Főszerkesztő: KOPERNICZKY KORNÉL
 Főmunkatárs: Dr. KERSÉK LÁSZLÓ

A hirdetések, előfizetéseket és a reklám-
 cíkokat a kiadóhivatalba kérjük küldeni
 Felső lapkiadó: HORATSIK PÁL

A szentistváni gondolat és a nemzetiségek

Még élénken emlékeztünkben élnek azok az ünnepek, amelyekkel a csonka ország 1938-ban az egész magyar társadalom részvételével megünnepelte Szent István első királyunk országlását, halálának ezredik évfordulója alkalmából. A minden nemzet életében kétségtelenül hosszú korszakot jelentő ezerev történelmi mérföldkővénél az ország államférfiai, egyházfejedelemi, tudósai, írói és publicistái a hódolat mellett, amellyel első szent királyunk emlékének adóztak, kutattak és vizsgálták, hogy miben is állott tulajdonképpen a nagy ország-építő király államférfiúi bölcsesége. Szent István sok bölcs tanítást hagyott hátra nemzetének, amelyek sokszor még változott viszonyok között is tovább éltek a nemzet lelkében.

A jubileumi esztendő alkalmából, de azóta is, különösen amióta Kárpátalja visszacsatolásával ruténnyelvű testvéreink visszatértek Szent István birodalmába, igen sokat emlegették a szentistváni gondolatot, mint a magyar állam határain belül élő nemzetiségek testvéri együttélésének alapját. Ezer esztendővel ezelőtt is több nemzetiség laktak az országot s a szent királynak az volt az elve, hogy nem hátrány a többnyelvűség s uralkodói bölcsességgel ugyanazt a jogot adta meg mindenkinek, akár magyar volt az illető, akár idegennyelvű.

Magyarország azóta sem tesz különbséget az ország lakosai között nyelvük szerint s mindenkinek ugyanazt a jogot és ugyanazt az érvényesülést biztosította és biztosítja. Az ország nemzetiségeinek nem is volt rosszabb dolgot, mint a magyaroknak, sőt a nemzetiségek néha még sokkal jobb körülmények között éltek, mint a törzsökös magyarság. Csak gondolkunk vissza azokra az évtizedekre, amikor az állam bőkezűségéből sokkal több közintézmény, iskola és gazdasági támogatás jutott a nemzetiségi vidékeknek, mint például a magyar-lakta Alföldnek s akik még emlékeznek a világháború előtti időkre, tudják, hogy gazdaságilag mennyivel jobban prosperáltak például a délvideki, erélyi és szépségi németek, mint az ország magyar lakosainak széles rétegei.

A magyarországi nemzetiségek társadalmilag is ugyanúgy érvényesültek, mint a törzsökös magyarság, sőt a nemzetiséghez való tartozás — amely egy nemzetiségi nyelv ismeretét is jelentette — sokszor éppen elősegítette ezt az érvényesülést. Így lettek Ma-

gyarországon nagy számban idegen nemzetiségűek miniszterek, püspökök, főispánok és más vezető emberek, mert a nemzetiségek számára a magyar közelet és társadalmi élet legmagasabb pozíciói is nyitva állottak.

A magyar álláspont a nemzetiségek irányában — a szentistváni gondolat szellemében — mindig a teljes egyenjogúság és a testvéri érzés volt. Azonos kötelezettségek mellett, azonos jogokat élveztek a nemzetiségek s lojális állampolgári magatartás mellett csak a tehetség és soha sem a magyar leszármazás volt az érvényesülő szempont. Ezért lehet joggal csodálkozni azon a javaslaton, amelyet két nyilaskeresztes képviselő nyújtott be a múlt héten a magyar parlamentben, külön autonómiát és külön anya-

könyvezést kérve a magyarországi nemzetiségek számára. Ez az elgondolás éles ellentétben áll a Szent István bölcs tanításával, szemben áll a későbbi magyar hagyományokkal s ellenkezik a nemzet mostani érkeivel is. Ma, amikor új országépítésre készülünk fel, nem szétbontásra kell törekedni, hanem még szorosabb összefogásra s nem külön nemzetiségi kasztok kiéptése a feladat, hanem a társadalom minél erősebb összeforrasztása. A beskatulyázó módszer lehet egyes elméleti politikusok bizarr ötlete, de lával áll a magyar gondolkodásmódtól s — ezt joggal állíthatjuk — maguknak a magyarországi nemzetiségeknek sem kell. Így érthető az az általános megütközés, amellyel az egész magyar társadalom s a képviselőház és a sajtó tulnyomó többsége is a magyar parlament két tagjának „nemzetiségi javaslatát” fogadta.

Dr. Rápolti-Nagy Tibor:

Nemzetiségi önkormányzat, nemzetiségi anyakönyvezés

Ha az lenne a magyar jövő arca, amit a nyilaskeresztes párt Hubay-Vago ísle törvényjavaslata mutat, akkor temetőnk kellene nemcsak a Szentistváni gondolatot, de egész nemzeti öntudatunkat. E törvényjavaslat nyomán támadt felügyelés kiemeli e szövegben levő kérdést az egyes pártok politikai nézeteinek átközösteréből és oly kérdéssé duszaszítja, amiben maga az alkotmány, a pártok felett álló nemzeti egység és nem utolsósorban a nemzeti becsület is szerepkörhöz jut. Nem politikai, de tisztán nemzeti ügyről van szó.

A nemzetnek magának és a nemzeten belül minden egyednek arra kell törekednie, hogy a magyar Államesszme egységességét céljaival egy legyen nemcsak elgondolásban, hanem tettekben is. A nemzetiségi kisebbségek kérdése meg van oldva minden új javaslat nélkül és ezen a téren a magyar nemzeti érdek nem söpör el nemzetiségeket vizont azonban ma csak az egység és a nemzeti összetartás az, ami a nemzet létét biztosítja. A haza érdeke mindennekfelett való és ami, vagy aki bármily formában ellene szegül a haza érdekében, azt el kell tiporni még akkor is, ha gondatlanságból cselekedett, főleg azonban akkor, ha előre megfontolt szándékkal a nemzeti egység érdekében tör.

Ma nem álljuk és nem is élhetjük a politikai különvélemények korát, ma a nemzet jövőjéhez csak egy ut vezet és ez az egység, ami abban kell, hogy megnyilvánuljon, hogy egy nép vezéréhez törhetetlenül ragaszkodik, és nem pártoskodva vezetni, hanem bizalommal engedelmeskedni tudnak a nép egyedei. Eppen azért ma minden magyarnak egy emberként kell vállalnia azt, amit a törvényes kormány élnöke vall s amint Ő megbélyegezte a nemzet alapkövére töröket, úgy meg kell bélyegezni minden magyarnak külön, de összesen is.

Őszinte szóval voltaképpen az történt, hogy emberek nemzeti alapt hirdetve a nemzet ellen törtek. Amikor Európában az egykarakarban bizó népek diadalmasan győztek és amikor egy föld egy nép egy akarat elvvel szinte vérsz diadalmai buktatták meg a szabadságot, akkor nálunk hihetetlen méréséggel, nemzeti kisebbségek jogainak felcsigázásával és demokratikus álévekkel szándékosan gyengíteni akarták az összetartásban rejlő hatalmas nemzeti erő. A vétek annál súlyosabb, mert előzőitől ezen nemzet ellenes tervet törvényerőre akarták emelni és így az utókorra is kihatóná tenni. Híla a törvényhozók nemzetiségének erre nem kerülhet sor, — de magát a vétket egész súlyosságában fel-mérni sem lehet.

Az egységeseítő magyar Államesszme, amely mindenki jogainak elismerése mellett mindenkitől, aki a földünkön él, csak hűséget követel, diadalt kell, hogy arasson, mert emellett, hogy 1000 éves alapkövei vannak, magánviseli a modern kor összes követelményeit. Ezen eszme magasatos fejlődése elé vetett volna örök gátat a kérdéses nemzetiségi törvényjavaslat, mert hiszen nemzeti hogy megakadályozta volna örökre a nemzetiségek összesimulását, de örökre megcsontosított volna a magyar föld testében törvényesen védett idegen létezőket, — és bármint is nézzük a dolgot homlokegyenest az ellenkezőt akarták a javaslat szerzői, mint amit Szent Istvánról Mátyás királyon át Horthy Miklósig elvonuló nagyrahivatott, és nemzetünkért önfeláldozó magyar nimbuszok akartak Szégyen az, hogy akadt ember, aki a szentséggé emelkedett és hontiférrel öntözött 1000 éves magyar Államesszmet megtámadni merje, és sajnos a Csonka Ország határain belül!

Valóban sajnos, hogy egy eszmét, amire más népek jövőt tudnak építeni, nálunk min-

de: a komolyságától megfosztva arra használ-
nak fel, hogy kitermeljenek egy javaslatot,
ami mindennek inkább nevezhető, csak nem
nemzetinek a magyar érme szempontjából.

A magyar föld vérel, munkával és rab-
ság könnyeivel megöntözött kincs, — és nem
meggondolatlan eszmekopirozók vadászterü-
lete, a magyar nép magásra hivatott és ma-
gasztos áldásokkal teli nép, arra nem való,
hogy lelkeitől egységbe állítsan eszmekom-
bálkát belerohanjanak. Szórol szóra igaz ez,
mert egyöntetű volt a védekezés ami a ma-
gyar törvényhozókban, a nemzet reprezen-
tánsáiban megnyilvánult. Az ideje itt van an-
nak, hogy a megtévelyedett elégedetlenség és
és existenciatorzított egyének a nemzet sebére
eszméjének és bűnbánattal oda vezekeljék
megmaradt: becsületüket a nemzet igazi el-
hivatott vezéreinek zászlaja alá.

Vármegyei ügyek

II.

Sajnos a vármegyei közutalaj jövedelmét
nem abban az időben fojtnak be, amikor arra
az utak fenntartása és az előirányzott épí-
tésekre végrehajtás céljából szükség van.
Elkerülhetetlenül szükségessé vált tehát ezen
kérdésnek oly módon való megoldása, hogy
addig, amíg a közutalajnak megfelelő bevé-
telek rendelkezésre nem állnak, a végrehaj-
tandó munkák, a megindítandó fedényeg
szállítások és hengerlések költségeinek fedezése
bent kölcsön útján biztosították. Ez
erre vonatkozó közgyűlési határozat jelenleg
az illetékes minisztériumhoz jóváhagyásra
van felterjesztve.

A megfelelő fedezetihiány miatt a fenntar-
tási anyag szállítása ezidőig csak az állami
utakon van folyamatban, de a jóvá-
hagyás megérkezése után a többi utakra vonat-
kozólag is versenyajánlatok lesz kibírdetve.

A vármegye közutalaj vagyona időközben
egy pótkocsival ellátott nyersanyag üzem
tehergépkocsival gyarapodott, melyet a köz-
utalaj azon célból szerzett be, hogy szükség
esetén az anyag szállításoknál rendelkezésre
álljon és ne történjen meg az, ami az elmúlt
évben ismételt előfordult, hogy a munká-
kat fuvarhíján miatt szüneteltetni kellett.

Az elmúlt év végén érkezett a vármegyé-
hez az 1939. évre vonatkozó közúti költség-
vetés, melynek tételait a. h. r. Kereskedelmi
és Közlekedésiügyi Miniszter ur általános
a helyszíne kiküldött bizottság megállapításai-
nak és javaslatának megfelelően hagyta jóvá.
Sajnos, az év végének közelsége, pénzhiánya
és az időközben beállott téli időjárás nem
engedték meg, hogy az ott engedélyezett
munkákat mind végrehajtsanak, ezért az év
végén jelentős pénzmaradvány mutatkozott.

Ugyancsak a Kereskedelem és Közleke-
désiügyi Miniszter ur által kiküldött bizottság
vizsgálata felett a vármegyei közutalaj 1940.
évi költségvetését, mely azóta jóváhagyást is
nyert. Ezen költségvetésben a közúti bevé-
telek elégtelensége folytán csak kizárólag az
utak fenntartásával kapcsolatos költségek
voltek előirányozhatók és új utak építésére,
az utaknak jobb karba való helyezésére és
az utahálózat fejlesztésére nem nyújtott lehe-
tőséget, mindössze a fentebb említett előző
évről maradt pénzmaradványból irányoztat-
tolt elő, néhány még az előző évben el nem
végzett munka, illetve azok befejezése.

A kérdésnek fontossága tudatában és te-
kinettel az utáhalozatnak igen gyenge és le-
romlott állapotára, valamint a hidak gyenge
teherbírása a kereskedelem és közlekedési-
ügyi Miniszter urhoz felterjesztés formájában
jelentést tettem és kértem a vármegye újrain-
és hidain végzendő legszükségesebb munkák
végrehajtására u. n. meggyerendezés címén
segély kiutalását, melynek összege — csak
a legsürgösebb és szükségesebb munkákat
véve figyelembe, — 4.000.000.—-P-t tesz ki.
Ezen kéresem eszéideig még nem nyert elin-
dézést.

Népmozgalmi adatok az 1939. év második
felében a vármegye területéről:

	Születés:	Halálozás:	Term. szap.:
Lévai járás	398	330	168
Ipolyvári járás	481	267	174
Szobi járás	201	128	63
Verebelyi járás	261	117	144
Összesen:	1391	842	549

A természetes szaporulat tót vidéken, a
verebelyi járásban volt a legnagyobb.

A múlt év II. felében a szaporulat száza-
lékban kifejezve 37 százaléka. Az egész évi
szaporulat 53 százalék

Miután az országos szaporulat átlaga 5-2
százalék, így Bars és Hont vármegyék 53
százalékos szaporulata az országos átlagnak
megfelel.

A visszacsatolt területi tanítók átvétele
még nem történt meg teljesen. A nem állami
tanítók közül azov, akiknek helyi javadalmát
kántori és tanítói járandóság képviseli,
még nem sorolhattak be a szolgálati idejük-
nek megfelelő fizetési osztályba. Ez ügyben
az eljárás folyamatban van.

A tanév folyamán alkalmazást nyert tani-
tók közül többen alkalmazásuk és szolgálatuk
megkezdése után hónapok múlva, sőt felében

MÍ A MAGYAR?

— Dr. NYISZTOR ZOLTÁN pápai kamarás, a Magyar Kultúra
főszerkesztőjének előadása a Lévai Katolikus Körben. —

IV.

A magyar jellem másik legnagyobb és
alapvető vonása az erősség és a kitartás.
Nem annyira a jóban, mint a rosszban. Nem
annyira a szerencsében, mint a szerencsét-
lenségben. Az első pillanatban talán furcsának
tűnik fel ez a beállítás, pedig a magyar
nemzet ezeréves fennmaradásának legnagyobb
titka és örök záloga. A jellem keménysége
és népi erő biztonsága ebben mutatkozik
meg a legerősebben. A szerencsétlen ölni ta-
lan még a bolond is, de mindenesetre a
gyáva is tud. A vihart, a szerencsétlenséget,
a tragédiát csak erős lelkek viselik el. En-
ezt külföldi megfigyelésem alapján ázsiai
vonásnak tartom a szóta valóm bűszkén,
hogy mi minden vérkeverés ellenére is
ázsiaiak vagyunk. Szentül meg vagyok győ-
ződéses arról, hogy azt, amit a magyar ezer
éven át itt a Kárpátok alatt bírt, semmi
más európai nép nem bírta volna ki. M sok
régén összeomlottak volna annyira sorsca-
párs, mint amennyi van bennünk ért a talan
nemcsak szabadságukat veszítették volna el,
híven nyomtalanul elfütnék volna a népek
temetőjében. A magyar azonban állta a vi-
hart. Az a bizonyos passzivitás, amit róla
emlegetni szoktak, csak egy bizonyos fokig
jelent tünységet vagy hibát, de azon túl
mint passzív rezisztencia már egy őserőt,
mely egy maroknyi nemzet létét is biztosí-
tani tudja. A magyar történelme folyamán
gyakran került a megsemmisülés meredélyeire,
de állta a vihart. Harcolt, küzdött, vértett
ameddig lehetett és kiáltásos volt a amikor
nem, szemére vágta a kalapot és őszehuzta
magán a ködmőt és várt dacosan kemé-
nyen, amíg a vihar elmúlt. Kibírtotta a sze-
leket és az orkánokat s ha megakadályozni
nem tudta, megszuja vagy kivárta a veszedel-
meket. Őserő ez, a legnagyobb, mert legősz-
töndőbb őserők egyike S a szabadságse-
retet és a katonavírus mellett ez lett a ma-
gyar fennmaradás alapköve.

Mászire vezetne a magyar nép pozitív tu-
lejáonságainak további vizsgálása s ami ma
döntő s amiért talán a kérdés, hogy mi a
magyar, felvetődött, a nemzeti lét vagy nem-
léti kérdését előszörban ez a két tulajdonság
döntheti el. Azért tehát nézzük inkább a ne-
gativumokat, azokat a hiányokat vagy hibá-
kat, amelyek a nemzet létét előbb vagy utóbb
veszélyeztetethetik s amelyekre talán a nagy
kérdés felvetői sem gondoltak eléggé.

Nem látom példát abban a testes kötet-
ben sehol semmi nyomát annak, hogy a ma-
gyarság társadalmi rétegződésében egy ször-
nyű hiány van, amelynek betöltésére csak
üres fogadkozások, acsarkodások és fenek-
edések, tehát inkább negativumok mint po-
zitivumok vannak. Amilyen erős ugyanis
Magyarországon az agrártársadalom vagy

tul sem kapták meg illetményüket, ami nyu-
talanságot és ekeseredést eredményezett.

A végleg átvett tanítók közül többen for-
dultak a Vallás és Közoktatásügyi Miniszter
Urhoz kérelemmel, hogy a szolgálati visso-
nyak rendezése közben lejárjt illetményletit-
tás, előleg stb. következtében elmaradt illet-
ményeiket utólag megphassák. A jogos és
okmányokkal felszerelt kérvények megfelelően
véleményezve felterjesztettek a Vallás és
Közoktatásügyi Miniszter urhoz.

Több elemi iskola iskolászekké kérte a vár-
megyei közigazgatási bizottságtól a folyó
tanév megrovíditését. A kérelmeket közigaz-
gatási bizottságunk nem teljesíthette a rend-
kívüli től következtében előállott iskolai szü-
netek és mulasztások miatt. A nagyobb —
10 éven felüli mindannyi — tanulótelesek
isotamuisztásainál azonban kellő méltány-
ság gyakorlására hívta fel a közigazgatási
bizottságunk az érdekelte tanítók figyelmét.
Valószínű, hogy — tekintettel országunk me-
zőgazdasági jellegére — a szorgalmi idő
megrovíditésének kérdése országosan nyer a
közeljövőben rendezést, mely szerint az agrár
lakosság jogos kívánása kielégítő mértékben
teljesülni fog. (Folyt. köv.)

minden hibája mellett a középosztály, az ipar-
társadalom vagy a talán már túlterme-
lésben lévő magassabb intelligencia, olyan vé-
kony, hiányos, sőt szinte nem létező a ke-
reskedő osztály. Kár volna résztvevünk ab-
ban a természetben és meddő vitában, amit
ugyanis csak érzelmi vagy voluntarista al-
apon űznek, hogy t. i. a magyar faj való-
ságtalan kereskedelemre. Igaz-e az, hogy
egyetlen semmi érzi a sincs hozzá vagy
csak egy túrelmetlenül hűdítő faj erőszakos-
kodása és a rosszul értelmezett magyar uri
mentális szorította ki belőle. Én elovastam
azt a hatalmas kötetet, amelyben egy fiatal
tudós a magyar kereskedelmi oktatás törté-
netét kutatta természetesen a magyar ke-
reskedelem fejlődésére is kitért. Meg kell ál-
lítani, hogy a magyar hosszú századokon
át csak polihibus, katona és földművelő nem-
zet volt s a kereskedelem terén egyedül és
kizárólag csak a tőzserék osztályát tudta ma-
gából kitermelni. Ezek a tőzserék is tisztán
állattal, marhával kereskedtek, mint ahogy
akkor a többinek még nem is volt a mai át-
fogó szerep. De mindenesetre nagy kár, hogy
ez a egyszerű osztály nyomtalanul eltűnt
a nem tudta magát a szélesebbre nyílt ke-
reskedelmi életbe átmenteni. Azóta a keres-
kedelem szinte mérhetetlenül nyílt országok
gazdagának, de esetleg világbirodalomná
fejlődésének az ágyát vetette meg. A legmo-
dernebb idők pedig bebizonyították, hogy egy
nép vagy ország vagyonszerzésének sokkal
hatékonyabb vagy számottevő tényezője a ke-
reskedelem, mint a mezőgazdaság vagy ipar.
A magyar társadalom strukturáját mind újabb
és újabb veszedelmek fogják fenyegetni vagy
megkörtözékezni. Ha ezt a hiányt be nem tölt-
jük, ha ezt az égető kérdést nem ötletszerű
intézkedésekkel, nem hevenyészített és csak
keretnek szolgáható törvényekkel, nem is
polgármesterek bankvezérekkel avatásával,
magúcsok stromanságával és egyáltalán a ba-
ráti vagy hatalmi összeköttetéseken alapú
örösváltással, hanem a tervszerű neveléssel,
belenöveléssel meg nem oldjuk. A tulipán
mozgalom legalább mozgalom volt, ha idő
előtt el is hervadt. De a magyar kereskede-
lem és szabad pálya csak jelszó még, mely
legfeljebb a nyugdíj előtt álló közintézmény-
ket igazgatja. Ha ez a jelszó mozgalomná nem
szélesedik és minden irányú neveléssel átitó
erőre nem kap, a magyar ködus marad a
megnyugvobodott országban is és koldusságá-
ban a legnagyobb istenáldástól az ország-
gyarapodástól, a gyermektől is fog fölni, mint
most teszi. Tessék gyökereikig ható mozgal-
mat indítani azzal a tervszerűséggel, konok-
sággal és erőszakoskodással, amilyenre már
a legújabb időkben is éppen elég példa volt.

(Folyt. köv.)

Északiak a „Déli Végek“-en

KOLONFÉLÉK

„Barsendréd és Bajtá Lovente Egyesületének” képviselők, Barsendréd leventéi 30 iskolás gyermek által kísérvé f. és június 1-én Katymár — Bácsbodrog vármegye — községébe rándultak. Viszadták a „déliak” látogatásukat, megköszönték Katymár községének a gyönyörű levante zászlót, résztvettek és szerepeltek az iskolások a június 2-án Katymáron lefolyt Bácsimás járás iskoláinak torna és énektünetpályán, másnap a Telecskai dombok erdőségeiben tróliot madarak és fák ünnepén vettek részt, a következő napon pedig meglátogatták a tanyákat.

Fogadásukra ünnepi díszet öltött Katymár. A 6000 magyar, német és bunyevác lakosból bíró község nagy része, színe java, ovodások, iskolások, leventék, tüzoltók testületileg, fuvó zenekarokkal és óriási lelkesedéssel fogadták a kis csapatot. A barsendrédiek üdvözlő dala után Berce Gyula — Katymár község főjegyzője köszöntötte bennük a Felvidéket, azután az iskolások üdvözlése hangzott fel, majd az ovodások egy-egy kis csoportot nyújtottak át a kis csapat minden egyes tagjának.

Beulich Imre igaz. tanító választotta a megható üdvözlésekre és tolmácsolta Barsendréd községének és általa az északiak testvéri üdvözlését.

Utána szép menetben vonultak a templom elé, ahol a barsendrédi leventék megkoszorúzták a katymári hősök két impozáns emléktábláját, bevonultak a templomba s ott a himnusz felséges hangjai között ölelkezett össze „észak” a „dél”-lel.

Másnap ünnepiesen felvonultak a barsendrédiek a szép községhez, ahol a nagy tanácssteremben Katymár község előjáróság és képviselőtestülete jelenlétében ünnepélyes keretek között fejezték ki köszönetüket a „Szűz Mária” levante zászló adományozásáért és átnyújtották az emlékiratot meg a Katymárnak is a zászlót Barsendrédre hozó küldöttségnek az emléktárgyakkal. Stem alig maradt szárazon ezen megható jelenetben.

10-ór tábori misére vonultak. Melután folyt le a torna és énektünetpály — délután Bácsbodrog kir. tanfelügyelője dr. Juhász János nyitott meg. Megnyitó beszéde szintén „dél és észak” összeközlése volt. A barsendrédi iskolások torna és énekszámai kitűnő lelkesedéssel fogadták. Szébbnél-szebb zenés szabad gyakorlatok, ritmikus gyermek-legyver fogások, gyakorlatok, énekszámok, tánclejtések, guák, élőképek jöttek sorra a körülből 1000 iskolás egyes csapatainak előadásában. Koronája volt az egésznek Katymár község 450 zászlócskával felszerelt — iskoláinak a befejezésben Csokna és Nagy Magyarországot ábrázoló élőképe. Középen a keresztre feszített országunk nagyméretű képe — piranuszok, guák lengő zászlócskákkal lépcsőzetesen, a zászlócskákkal kiszurt határok az óriási gyepen megható és festői szépségű képet adtak a himnuszunk felzengésében. A katymári tanítótestület Toly István igazgató vezetésével nemcsak a rendezésben, de az egyes számok kitűlésében is elsőrendű munkát végzett s ami a legnagyobb érdemük nekik is, a község vezetőségének is egy sziv egy lélek Katymár községe, a 2000 holdas ép úgy mint a teljesen vagyonatlan minden nemes megmozdításukban. Lépten-nyomon példát adó alkotásai vannak.

Másnap a telecskai dombokra való kirándulás és hermafand s tanyák meglátogatása is kedves, felejthetetlen élményekkel gazdagították a barsendrédieket.

Megható bucsuzással hagyták ott a Bácskát is nagy dícsőréget hozó páratlanul vendégszerető Katymár községet. Budapestben Mendöl Ernő ny. f.őv. zenetanár vezetésével a királyi palotának főnséges termét, dícső országánkat és az állatkeret tekintetük meg. Isten áldja százszorosra azokat, kik adományokkal Barsendrédt ezen drága élmények átéléséhez, az „észak és dél” nek ezen kedves összeközléséhez segítettek. Drága Déliek! a viszontlátásra itt Északon!

B. I.

„Vasgyűjtő” ládákat állítanak fel az üzemekben és a magánháztartásokban Rendszeresítik az ócskavasgyűjtést Magyarországon

A Fémgyűjtő központja ehatározta, hogy kitűnő bizottságot állít fel, amelynek feladata lesz tanulmányozni a vasponok tapasztalatait és egy olyan tervezetet kidolgozni, amely alkalmas lesz arra, hogy a rendszeres gyűjtés meginduljon Magyarországon a vasponok után is. Esősorban a háztartások részére dolgoznak ki tervezetét. Több száz ezer példányban osztják majd szét a kidolgozott utmutatásokat, amelyek magukban foglalják a rendszeres gyűjtés módjait és feltüntetnek mindazokat a hulladéksanyagokat is, amelyeket a feldolgozó üzemek használni tudnak.

Az eddigi elgondolások szerint a kisebb üzemi telepeken és a házakban vasgyűjtő ládákat állítanak fel. Németországban és Svájcban minden magánháztartásban felállították már a vasgyűjtő ládákat, nálunk a tervezet szerint a háztulajdonosok kötelessége volna megfelelő ládáról gondoskodni, esetleg egy nagyobb ládáról. Ebben az esetben a háztulajdonos, vagy egy megbízott jegyzi fel a lakó nevét és az összegyűjtött hulladéksanyag mennyiségét, amelyet azután a Fémgyűjtő megbízottja időről-időre elszállít és kifizet. A bizottság több tervet dolgoz ki és terjeszt még ebben a hónapban az illetékes szakkörök elé.

A Fémgyűjtő központja reméli, hogy amíg a vasponok lezárulnak, az új rendszert már be is vezethetik Magyarországon.

A vasponok egyébként szerte az országban nagy eredménnyel zárulnak. 18. 20.-a

között Szegeuden tartják meg a vasponokat és amint már jeleztük, június végén Budapestben. A fővárosban valószínűleg 10 napig fognak tartani a vasponok. A Fémgyűjtő közli, hogy igen sok helyen előfordult, hogy a gyűjtők jótékony célra ajánlják fel a hulladéksanyag ellenértékét. A megbízottak azonban nem vehetik át csak készpénzfizetés ellenében a nyersanyagot, mivel erre szigorú utasítások vannak. Azok tehát, akik az anyagot díjtalanul kívánják felajánlani, leghelyesebben tesszik, ha annak ellenértékét saját maguk juttatják el valamilyen jótékony célra. Ismételtén figyelmeztetik arra is a közönséget, hogy a vasponok csak a Fémgyűjtő igazolvánnyal ellátott megbízottai vehetik át a gyűjtött anyagot, viszont a megbízottak nem üzérkedhetnek a gyűjtött anyaggal, mert az Iparügyi Miniszterium felhatalmazása alapján működő Fémgyűjtő központ ellenőrzése alatt állanak.

Árvizkárosultak javára

eddig a következő adományok érkeztek lapunk kiadójához:

Eddig befolyt	6.986.70
Vajk, Nemesdicske, Aha és Tájnasári községek gyűjtés	92.24
Hilva Győző és Tárjai Hontvársány tannemulatság maradványa	14.40
Kemence község	30.—
Nagybánd és Kalász községek gyűjtése	26.15
Kertész Lajos	3.—
Dávid János	3.—
Leczkó Lenke	2.—

Összesen 7.157.49

— TIZENHÉGYES BAJTÁRSÁK TALÁLKOZUNK! A volt m. kir. nyitrai 14. honvédszolgálat tisztjei, altisztjei és legénysége 1940. június hó 23-án Ipolyságban, az elsőnek visszatért városban tartják 1940. évi Ezerénapjukat, amelyre minden bajtársat kedves családjával együtt meghívok. A dícsőségek 1938. esztendő, nagy királyunk és országépítőnk jubileumi éve a boldog Nagymagyarország jövődök képét sugározta felénk, és Ipolyságban, az elsőnek felszabadult városnak kétszerezése köze van ahhoz, hogy idei ezerénapjukat itt rendezzék. Ez a város volt az első, ahol 1870-ben a volt 62. honvédszolgálat megalakult, s a magyarok Istenének különös kegyelme folytán 1938. október 11-én ennek a városnak határát lépték át először a diadalmos és a magyar igazságért eönyomuló honvédszolgálatok. Az ezerénapjuk műsora a következő: 1) 10 órák gyülekezés az Ipolysági vasuti állomáson. Innen zárt sorokban bevonulás a főtérré. Himnusz. 2) 10 óra 20 perckor a megjelentek üdvözlő dr. Salkovszky Jenő Ipolyság országgyűlési képviselője. 3) 10 óra 20 perckor tábori szentmise. Celebrálja: dr. Porubszky Géza volt tábori lelkész, kárméni plébános, országgyűlési képviselő. 4) Ünnepi beszédok: vitéz Németh-Deisler Károly ny. tábornok, volt ezredparancsnok; Siska Dező Barahont vármegyék alispánja; Gálffy Ernő az Ipolysági járás főszolgabírája. 5) Az ezred történetét ismerteti: vitéz báti Berkó István nyug. ezredes. Hízekező: 6) Emlonulás az országzászló előtt és a Hősök sírjának megkoszorúzása a kiktűdött bizottság által. 7 órák bajtársi köréből Vámos István Centrál-állóbali éttermeiben. A teríték ása felszolgálással íbel nékűl 1.60 P. Ebédre jelentkezni lehet Farkas István Ipolysági polgári iskolai tanár bajtársnál levelezőlapon. Aki tévedésből névre szóló meghívót nem kapott volna, annak szives elnézését kérjük, mert a bajtársak névjegyzéke még nem teljes. Bajtársi szeretettel hív és vár a nyitrai 14. bajtársak nevében: vitéz Németh-Deisler Károly nyug. tábornok, volt ezredparancsnok.

— VITÉZI TISZTSEGEKKEL VALÓ MEGBIZÁSOK. Az Országos Vitézi Szék Barahont k. e. e. vármegyék járásában és a megyeszékhelyen a vitézi tisztsegek ellátását 1283—1. 1940. sz. rendeletével a következők szerint rendelte el: Léva megyei városban vitézek hadnagya: vitéz Palczér István rendőrfelügyelő, tart. főhadnagy. Vitézi hadnagya helyettese: vitéz Pallér József detektiv felügyelő, tart. főhadnagy. Vitézi ügyész: Dr. Mocsy Ába ügyvéd. Vitézi orvos: Dr. Lányi Tibor ezredorvos. Lévai járásban: vitézi hadnagya, egyben vitézi ügyész: Dr. Nagy Béla várm. tiszt. főügyész, tart. főhadnagy, vitézielölt. Vitézi hadnagya helyettese: vitéz Palczér István rendőrfelügyelő. Verebályi járásban vitézi hadnagya: Maranetz Ödön alezredes, vitézielölt. Vitézi hadnagya helyettese, egyben vitézi ügyész: vitéz Dr. Szedőyi Lajos járásbíró, tart. főhadnagy. Ipolysági járásban vitézi hadnagya: Dr. Gálffy Ernő főszolgabíró, tart. főszolgabíró, vitézielölt. Vitézi hadnagya helyettese: Salkovszky Imre mérnök tart. főhadnagy, vitéz jelölt. Szobi járásban vitézi hadnagya: vitéz Telgáthy Jenő főerdőmérnök, tart. százados. Vitézi hadnagya helyettese: vitéz Vadas Rezső főszolgabíró, tart. százados.

— AZ ELSŐ „BALLAGÁS” a zárdai irtalmas növények leánynevelő intézetében. A lévai zárdai öreg falai köze az idej tanév végén köszöntött be először a szép öregi diákszobák: a ballagás! A polgári iskola IV. osztályának növendékei az utolsó tanítási napon kedves meglepetésben részesültek a III. osztályosok részéről, akik fenyőkoszorúkkal és virágfüzerekkel felidiszított tenteremmel és virágdiszba öltözött padokkal fogadták a szentmiséről visszatérő és az intézettől immár bucsuzó iskolatársnőiket. A nemzeti ima elhangzása után Hadnagy Amália III. osztályú növendék bucsuzott el az életbe kilépő IV. osztálytól, akikől ők vették

át az intézet nemzeti színű zászlóának örökét! Ezután Kern Mária ú. o. növendék a „Szent Erzsébet Önképzőkör“ elnök mondott magasszónyájára, mely benyomást kelt, nagyhatalú bucsuzbeszédet. Visszaemlékezett az intézet falai között eltöltött boldog leányévekre, ahol nemcsak lélekben és szellemi javakban gazdagodtak, de ahol az irtalmas nővérek a hazaszeretet izzó lángját is épálmánták fogékony sziveikben, deára a cseh megszállás idejében kiserőszakoknál megkísérelt elemzeltenítő törekvéseknek! A növendékek halálját tolmácsolta ezért, mert ennek köszönhetik, hogy ma már nyíltan énekelhetik a nemzeti imát, a magyar hiszekegyet és büszkén hirdethetik a mai zavaros időkben a magyar hitet, az új magyar életreményt, a magyar feltámadást! Majd a hála adóját róla le szeretett nevelőik nemes fáradósáért, önfeláldozó, örökké gondoskodásért, a további munkájukra az Isten áldását kérte! Végül a könnyeláradású, a bucsuzás pillanatának meghatódottságától elfogódva álló osztálytársnőitől vett bucsút a feltámadás keresztjét szposztrófálva: ha Krisztusban élni akarunk, élni fogunk! Rácz Irén ú. o. növendék „Bucsuzom“ című hatásos ektális költeményének elszaválása után Erdélyi M. Eustácia tisztelendő főnöknő meghatottan válaszolt a váratlan meglepetésként ható kedves ünneplés bucsuzó növendékeinek, kiket mint szeretett édesanya látott el jótanácsokkal, midőn az élet küzdőterét lépnek, Isteni gondviselésben való bizalomra inti őket, amely minden veszedelmen, küzdelmen át a jobb, boldogabb jövőt hozza meg számunkra és további szeretetéről biztította, figyelmükbe ajánlotta, hogy az intézet kapui mindenkor nyitva állnak előttük! Megható látvány volt ezután a reményekben gazdag, ragyogó és könnyeláradású fiatal leánykének komoly „véndék“ ballagása, amelynek során a „Ballag már a vén diák“ mélabus hangjai mellett végigjárták az intézet összes tanyáit bucsuítva mindenkitől, a végül az intézeti közpónban mondva „Te Dumot“, hálátel szívvel borultak le az Isten jószágos kegyelme előtt, hogy az elsősiben megtartott zárdai ballagás öröké feljehithetlen emlékekbe szívükben zárják be az utolsó iskolásvét.

— A LÉVAI KERESKEDELMI CSÁRNOK a m. kir. pénzügyminisztériumtól a következő táviratot vett tudomásulváltat: A pénzügyigazgatóság szoknál a kereskedőknél és iparosoknál, illetőleg általános kereseti adó alá eső vállalatoknál, amelyek jövedelmüket mérleggel és veszteség-nyereség Stámlával igazolják, az állami főhatalon átvételi időpontjában fennálló követelések behajthatatlanságát tekintve igazoltnak és az általános kereset adó alapja szempontjából az adóköteles tiszta jövedelem kiszámításánál levonandó léteként vétesse figyelembe abban az esetben, ha az adózó helyhatósági bizonyítványal igazolja, hogy adása külföldre, ismeretlen helyre távozott és hogy az adós a magyar állam területén sem ingó, sem ingatlan vagyonnal nem rendelkezik.

— NAGYSIKERŰ TORNAÜNNEPÉLY LÉVÁN. A lévai elemi iskolák a róm. kat. leányiskola kivételével 1940 június 9 én d. u. 3 órakor az LTE sporttelepen nagyszabású tornaünnepélyt rendeztek. Az ünnepélyt 1500 főnyi közönség nézte végig. Léván még semminemű sportesemény nem mozgott meg ilyen hatalmas tömeget. Az ötszázfőnyi diáksereg a levente-zenekar patlogó ütemeire vonult fel a Kosuth Lajos térről. A Hiszekegy előnéklése után dr. Martsa Dónes tanügyi tanácsos üdvözölte a közönséget és fejette ki a torna jelentőségét. Ezután a fiúk és lányok közös gyakorlata következett. Páratlan látványt nyújtott a hatalmas tömeg figyelmézet, egyöntetű munkája. Ugyancsak nagy sikere volt a róm. kat. elemi rend-, az állami elemi bet- és a ref. elemi zászlós gyakorlatainak. Közben az állami elemi énekkara énekel Bartók gyűjtésből népdalokat nagy sikerrel. Az első részt a fiúk közös gyakorlata zárta be. A közönség szönneni nem akaró tapssal jutalmazta a Cincum Palkó patlogó ütemeire végzett mutatós gyakorlatot. A második részt a róm. kat. elemi énekkarának kitűnő szereplése után a leánytanulók közös gyakorlatai vezették be. Sike-

rők átfogó volt. Hasonlóan a ref. elemi, majd pedig az állami elemi leánytanulói karikagyakorlatainak is. A ref. elemi énekkara nagyhatalú száma után az állami elemi legfőbbaljai magyar ruhákban lejtett táncra telt koronát a nagyszerű bemutatáshoz.

— BEIRATÁSOK A NÓIPARIBA JUNIUS 29, július 1, 2 3 an lesznek egy az első, valamint a második évfolyamba. Az első évfolyamba jelentkezőknek IV. gimn., vagy IV. polgári isk. végzettséggel kell rendelkezniük. Aki a cseh uralom, vagy a visszatérés éve alatt végezték 3 polgári és VI vagy V elemivel rendelkeznek, ezek különbözeti vizsga alapján vehetők fel a nóiparistola első évfolyamba. Beiratkozhatnak V. VI. VII. gimnáziummal, vagy ezeknek megfelelő évfolyamu kereskedelmi és liciumi képzéssel rendelkező tanulók is, de csak az első évfolyamba. Az ilyen képzéssel rendelkező különbözeti nem tehetnek. Kereskedelmi, vagy liciumi érettségivel, tanítóon övével rendelkező tanulók szintén csak az első évfolyamba vehetők fel. Ezek azonban egyes elméleti tárgyak látogatása alól felmentést nyernek és ha tanulmányaikat megfelelő főiskolán is kiegészítik, ugy skatanárnió kiegészítést szerezhetnek polgári leányiskolához, leánygimn., nótánitoképző, nóiparizhoz a női kézimunka, szabás varrás oktatására, felső női ruha készítésre. Az alsó fokoz az érvényesítésnek szintén széles tere nyílik. Tanulni vágyó magyar úri lányoknak megfelelő foglalkozások. Beiratásnál az anyakönyvi kivonatra van még szűkség.

— AZ IRGALMAS NÖVEKÉK róm. kat. polgári leányiskolájában a beiratkozások június hó 17-én és 18-án d. e. 9—12-ig lesznek ugyszintén a kereskedelmi skatan/olyamon is. A beiratási díj a polg. iskolában 15 P, melyet 2 részben fizethetnek, júniusban 8 pengő, szeptemberben 7 pengő. Az évi tandíj 30 P. A kereskedelmi skatanfolyamon a beiratási díj 30 P, évi tandíj a géphész-nálattal 150 P.

— A LÉVAI NŐI KERESKEDELMI SZAKTANFOLYAM, amely az irgalmas nővérek leánynevelő intézetében a folyó tanévben alakult meg, f. hó 14-én tartotta első évszázó összfoglaló vizsgálatát, amelyen a ténstentűt és iskolaszék kiküldöttéin kívül résztvett a helybeli kereskedelem és ipar képviselői is, mint a skatanfolyam tanulmányi bizottságának tagjai. Összettel állapított meg, hogy ezen évek óta nélkülözött, hiányzó női kereskedelmi iskola skatanárnió és vezetősege olyan lelkes munkát fejtettek ki és olyan isklmerten szép eredményt értek el, ami ezen iskolának létjogosultságát, szükségességét nemcsak leányaink továbbképzése, hanem a város kereskedelmi és ipari élte szempontjából is eminenen dokumentálja. Szeptembertől a skatanfolyam második évfolyama is megkezdte működését.

— A LÉVAI M. KIR. ÁLL. POLG. ISKOLA igazgatósága a Bars mult heti számában megjelent beiratkozásra vonatkozó közleményhez hozzáfűti, hogy a jövő tanévi 40 P tandíj összege még nem végörvényes. Lehet, hogy az ezidei 20 P összeg marad érvényben. A VKM döntése még nem érkezett le.

— GYÁSZHIREK Bella Antal tisztító vállalat tulajdonosa, volt tűzharcos 66 éves korában elhunyt. A meghaldogult egyik szerény, munkás tagja volt a lévai iparos társadalomnak. Halála osztatlan részvételt keltett városunkban. Temetése f. hó 15 én volt a r. kat. temetőben. A meghaldogult felesége, Bella Antalné sz. Kovács Mária, kivel 40 évig élt boldog házasságban és nagyszámú rokonsága gyászolja. — Részvétellel vittük a hírt, hogy Semseréki (Szmetkovszky) Lajos m. kir. postatlenőr f. hó 8 az 47 éves korában elhunyt. A meghaldogultat felszabaduláskor helyezették Lévrára és benne egy képzelt, kiváló posta tisztviselőt ismerünk meg. Korai halála általános részvételt keltett.

— FELHÍVÁS a felvidéki és kárpátjai rokkantgyógydekhöz, ügyvédgyógydekhöz és ügyvédárkhoz. Az Országos Ügyvédi Gyám- és Nyugdíjintézet Budapestben (VIII., József-körút 30—32.) a törvényhozás által nyújtott államszegély terhére segélyeket folyósít, amelyekre igényt tarthatnak az alábbi sorrend szerint a következők: 1) Azok, akik az elszakítás előtt tíz éven át már az intézet tag-

jai voltak, intézeti tagságuk az elszakítás ténye miatt számít meg s az ügyvédi gyakorlat szakadatlan folytatása mellett időközben munkaképtelenné váltak vagy úri várakozási idő eltöltése nélkül azaz válnak. 2) Azoknak özvegyei és 18. életévüket meg nem töltött árvai, akik az elszakítás előtt öt éven át már az intézet tagjai voltak azaz ügyvédi gyakorlat szakadatlan folytatása mellett időközben elhaltak. 3) Azok, akik az elszakítás előtt már az intézet tagjai voltak ugyan, de a tagság tíz évi tartamát csak az Ország valamely kamarájában történt üj bejegyzésűl kezdődő időnek hozzászámításával érik el. 4) Azoknak özvegyei és 18. életévüket meg nem töltött árvai, akik az elszakítás előtt meg be intézet tagjai voltak ugyan, de a tagság öt évi tartamát csak az Ország valamelyik ügyvédi kamarájában történt üj bejegyzésűl kezdődő időnek hozzászámításával érik el. 5) A területileg illetékes Kamara által igazolandó kivételes méltánylást érdemlő körülmények között olyan volt ügyvédnek segélyre szoruló özvegye vagy árvaia is átmeneti segélyben részesíthető meg, aki azelőtt is a visszacsalotti felvidéki vagy visszatért kárpátjai területen működött, de akit az említett terület elválasztalása, illetőleg visszatérése után hálála miatt, vagy egyéb okból nem vettek fel az ügyvédnek névjegyzékébe. Az átmeneti segélyek összege a rokkantállatások esetében pedig évi 720 P, özvegyi és árvaállatások esetében pedig évi 600 P visszamenőleg 1939. július 1-től számított esedékességgel. Ezenfelül a rokkant tagyoktól vagy ügyvédözvegyektől tanulmányait folytató gyermekeik után, amely tanulmányok alatt nemcsak a tudományos előkészület értendő, családi segélyt s a gyermek új előmenetele esetén ösztönzői segélyt is nyerhetnek. Aki a fenti címenek a segélyre igényt tartanak, kérvényüket 30 napon belül nyújtsák be az alulírt kamarához. A kérvényeket a kamara fogja az Országos Ügyvédi Gyám- és Nyugdíjintézethez érdemi elintézés végett felterjeszteni. Ha a munkaképtelenné vált, vagy elhalt ügyvéd az ügyvédi gyakorlatnak szakadatlan folytatásában az idegen uralom közgazgatói intézkedéssel, vagy bírósági ítélettel pontlankorokból zárta el, az ügyvédi gyakorlat nem tekinthető megszakítottának. KOMARÓMI ÜGYVEDI KAMARA.

— HAT ÉVI FEGYHÁZRA ÍTÉLTÉK AZ IPOLYSZALKAI ERDŐRŐ GYLKOSÁT. Czáder Ferenc 50 éves földműves mult hó 2-án d. Szívő Ferenc ipolyszalkai községi mező és erdőrti határoló írt egy fejbévtágot, hogy az helyszínen nyomban meg halt. Az ügyszésg szándékos emberölés és hatóság közeg elleni erőszak büntette miatt emelt vádat Czáder ellen. A komáromi törvényszék büntető tanácsa pénteken tárgyalta a bünyűtet. Czáder a tárgyaláson töredelmes vallomást tett és elmondta, hogy az erdőbe reggel fogaly szedés végett ment ki István fiával. Külföldre szedték a fát Mikor szedték egy tenyérnyi galvát, azt a pincéhez vitte. Időközben azonban találkoztak az elhalt sértelet, aki miután favágási engedély nem volt, el akarta tőle a fát venni, de ő rá se hederítve, tovább vitte a fát. A pincéknél egyik pincében időgálva várta a fiát, aki fa nélkül érkezett oda és elpanaszolta, hogy Szívő nem engedte a fát elhozni Erre Czáder visszament az erdőbe és el akarta onnan hozni a fia által szedett fát. De mikor azt fel akarta venni, meglepett ott Szívó, aki szolgálati pisztolyát ráfogta és megakadályozta abban. Ekkor Czáder ismét a pincékhöz ment, ahol több pincében borozott. Utoljára Cserge Ferenc pincéjébe vitt a vendégre, ahová befért el. Szívő Ferenc is. Kettőjük között igen heves szóváltás támadt, mely különösen akkor megédesedett el, amikor Czáder azt vágta az őr szembé: Szerecséd, hogy deléltől nem volt velem a fejszem, mert nem tudom, mi történt volna. Cserge Ferenc az ingerült vendéget kiutasította el. Szívő Ferenc ment el előbb, de Czáder a karjára akasztott fejszével utána sietett, amikor utolérté, felkötötte és a fejszével többször fejbe ütötte és az ütéseket csak akkor szüntette be, amikor az odatélt ember a fejszét a kezéből kicsavarták. Ezt az előadást a kihallgatótanak is megerősítették, valamint a vádlott azon védekezését is, hogy a tett elkövetésekor ittas volt és hogy a pincei szóváltás során a mezőr erősen kihívó viselkedést tanúsított. A törvényszék a vádlott bünyűségét a számos enyhítő körülmény figyelembe vételével évi fegyházra ítélte. Az ítélet jogerős.

BERINKEY a birneves és közismert iraszképtő (Grafológus) részletes analízist küld (levélben) bárkinék jelszót, élet sorát feltárja. Díjtalan tanácsot ad bármilyen lelki problémában. Léván átutazóban Botika utca 2. Állandó levélcíme Nagykanizsa főposta postarostant. (Születési, dátum és 2 pengő bályegben melikéendő.)

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése

SZÜLETÉSEK. Brodnányzky Irén leánya Mária Valéria — Tóth Árpád Kerbler Mária fia Árpád — Bayer Endre Lukács Rozália leánya Eva — Zsiros László József Cseri Katalin fia László József — Chud. Lukács Pusztai Erzsébet leánya Ilona — Haveria Franciska leánya Mária.

HÁZASSÁGOK. Varga János rk. Kovács Mária rk. — Lauffer György izr. Blum Valéria izr.

HALÁLESÉTEK. Minka István 37 éves. — Strbo János sz. Kvasznicza Erzsébet 44 éves. — Horn Lipót Izrael 83 éves. — Tatal Erzsébet 8 éves. — Fischer Géza né sz. Winter Rozsa 55 éves. — Bella Antal 66 éves.

BUCSU LÉVÁTÓL

Írta: Dr. vitéz SÁRKÁNY SÁNDOR.

Magános tavaszestéken, jó visszaálmolni a multat...
Látni újra a jól ismert drága házakat...
Furcsa, — a kemény férfi is gyermek lesz itt-ott...
Kerget távol szívárványt, sirat tegnapot...
— Oh, Léván is leszálit már az este...
Könnyesepp gördül kulcsolt kezembe,
Vajjon ki ül épp most az íróasztalomnál?
S mit csinálnak ilyenkor az akták?

Persze, az emberek most is örülnek s hordanak
Csak épp egy keresztbordóval lett ott kevesebb,
Csak valaki ment el messze, messze
S egy csókkal jut kevesebb idegen sebekre.
Egy hanggal kevesebb kérdi az örök Golgothán:
— Magyar testvérem, óh, mondó, mi fáj?
Csak egy hur pattant meg a lelékzongorán
És egy fáradt kézben a toll ilyenkor megáll.
Sztévaló utak? — Semmi! — És tovább haladunk,
Csak mintha visszaneznénk, amikor bucsuzunk...
És mégis, — egyetlen könnyeseppben,
Eied a mult ezernyi szépsége...

Régi novemberen, lobogók, virágok...
Hogy is mondtam akkor: — Hadur küldöttekét
magyar földön járok.
Csodát tett az Isten! Magyar napfény Léván!
Uram, tudom az öröm nyomában itt a földön könny jár.
Lásd alazattal ráhajlok kezrede
És Te Deumos lesz ez a tavaszeste.
Látta szolgád a dicső sereget,
Dolgozott, szeretett. Elhíadt! Büszkén ment.

Csak így tavaszestén, ha harang kong Ave Máriára,
Mégkérlek Királyom, hogy vigyázz Lévara.
Add, hogy vigan csengjen pohar a cimborák kezében
S a már magyar földön magyar legyen a hit, az
[ima, a béke!]
A többi nem fontos. Arcizomom se rándul,
Ha ezután szó esik Levárol.

Csak egy hur pattant meg egy lélekzongorán...
Csak az Isten mereng egy Ave Márián...
Tavaszestéken, míg egy férfize vissza jár a mult,
Az Ur Léván áldva, halkán átvonul...

— **ÖREGKORI BIZTOSÍTÁS.** Az öreg ember sorsa, élete mindig szomorú, nehéz volt, (ha csak nem született valami kiváltságos javakkal bővelkedő családban) Hi a kétkéze munkájával kellett a kenyerét megkeresnie, akkor mindig is szűkös volt az őregsége időjé. Hiányzott ez, hiányzott az, — egy egész élet szorgos, igyekvő, mindent megbecsülő munkájával sem tudta a nyugodt életet biztosítani magának. Pedig ez volna a cél, hogy az élet alkonya csöndes, békés, nyugodt legyen. A becsületes munka megérdemelt pihenőt biztosíthasson. Hiszen az életben a munka nem cél, csak eszköz. Észköze annak, hogy a középítés mellett, a magunk élete végnapjait is kiépítsük. Többféle kísérlet is történt már ezzel kapcsolatban. Egyik-másik társadalmi csoportban a kérdés némiig már megoldást is nyert. — Azonban a munka akkor volna teljes és tökéletes, ha a társadalmi rétegződés minden osztályra biztosítva láthatna élete alkonyát. A különböző biztosító intézmények már működnek, de legnagyobb részük még nincsen átitatva az altruizmusal, hanem az üzletesség, a materializmus a munkájuk mozgató ereje. Milyen szép, milyen ideális volna, ha például, mondjuk 60 éves korában minden ember abbahagyhatna a munkát s a még hátralevő néhány esztendőit nyugodt pihenésben élethné le. Ha nem is dűskálhatna esetleg a javakban, de nem volna hiánya semmiben. Mi úgy éreztük, hogy ez nem is volna olyan lehetetlenség. Sőt még az alapját is meg lehetne teremteni, hiszen az a tőke, amely ezt biztosíthatná, itt forog körülünk, közöttünk, csak elkellene találni a módját, hogyan állíthatnánk a cél szolgálatába. De szép volna: biztos léptekkel haladna az öreg kor felé, nem fájna a testi, szellemi tehetetlenség idejé. S ezenfelül érezni azt a tudatot, hogy éltünk végén lesz még egy kis idő, amikor élhetjük az életet anélkül, hogy a holnapok gondjai borúsá, ráncosá tennék a homlokunkat.

— **KÖTELEZŐ A HÁROMÉVES LOVAK PATKOLASA.** A honvédelmi miniszter a földművelésügyi miniszterrel egyetértően elrendelte, hogy minden hároméves és ennél idősebb lovalamint örszér tulajdonosa, illetőleg birtokosa köteles honvédelmi szolgáltatásként történő igénybevételre kijelölt lovának, ösvérének elülső lábait évente március, április, augusztus, szeptember és október hónapokban állandóan jól patkolt állapotban tartani.

Meghívó

A lévai temetkezési egyesület 1940. év június hó 23-án (vasárnap) délután 2 órakor a Kath. Kőr nyartermében tartja

81. rendes évi közgyűlését.

TÁRGYSORZAT:

- 1) A választmány évi jelentése.
 - 2) A számvizsgáló bizottság jelentése az évi számadások tárgyában.
 - 3) Alapszabály változtatás.
 - 4) A választmány indítványa és indítványok.
23. §. K) Egyes tagok önálló indítványai csak az esetben tárgyalhatók, ha azt a tag a közgyűlés előtt 24 órával előbb írásban az elnöknek benyújtotta.
21. §. A közgyűlés határozatképes, ha a tagok kétharmad része jelen van, ellen esetben a kitűzött időtől számított 1 óra várakozás idő elteltével jogosult a közgyűlés tekintet nélkül a megjelent tagok számára a napirendre kitűzött ügyekben jogerősen meghározni

Az egyesület tagjait ezton hívja meg az

ELNÖKSÉG.

Közszégi előljáróság Ipolynagyfalu.

497—1940. kig. szám.

Hirdetmény.

Ipolynagyfalu községi berbe adja a tulajdonát képező kb 13 kat. holdnyi rétét az 1940—41. gazdasági évtől kezdődőleg 6 egymásután következő évre.

Az árverés az ipolynagyfalu községi háznál 1940 június 29-én délután 3 órai kezdettel lesz megtartva.

Az árverési feltételek az ipolynagyfalu községi hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Ipolynagyfalu, 1940 június 9.

KÖZSÉGI ELŐLJÁRÓSÁG.

Árlejtési hirdetmény.

A garamvezeikényi református egyház árlejtési hirdet temploma külső renoválási munkálataira. A zárt ajánlatok i. évi június 23-án délután 3 óráig adhatók be a lelkesítő hivatalnál. A presbiterium fenntartja a beérkezett ajánlatok közötti szabad választás jogát, sőt azt is, hogy a viszonyok esetleges megváltozása miatt a renoválás kérdését napirendről lehessen bányapénz a vállalatok összeg 5 százaléka. Feltehetőleg a garamvezeikényi református hivatalnál megtekinthetők, hol megtekinthetők a költségvetési nyomtatványok is kaphatók.

PRESBITERIUM.

Délelőtti sétákra gyermeklányt keresek azonnalra. Cim a kiadóban. 530

Butorozott szobába egy női társat keresek. Bethlen u. 37. 531

— **JÓ KÖNYVEK VERSENYFUTÁSA.** Ez jut eszünkbe, ha a most megjelent Pengős és Felpengős Regényeket végiglapozzuk. Mindegyik más világba vezet de mindegyik a maximumát adja annak a hit érdekében regénytől var az olvasó. Itt van mindjárt M. Seeley Pengőskötete: „Sikoltás az éjszakában”. Izzó fantáziától született különös történet, amely egy könyvtáros kisasszony nyári szabadságát tiz életre is sok szenvedéssel népesíti be. Az egyik Felpengősben Agatha Christie, megmagyarázhatatlan rejtelmek írja egy rajt al az olvasót. „A gyűlölet örülte” című egészen szokatlan, izgalmas levegőjű regényével, a másikban pedig, a világhírű Evans regényében: „Montana újra átkel a nagy folyón” viharzó vágatban követjük a rettenthetetlen hőst poklokban és mennyországokban át. A vadnyugat nagy költőjének. Zane Greynek kifogyott regénye. „Az erdő szerelme” jelent meg sokak kívánságára egy-egyidejűleg új olcsó kiadásban, hogy az olvasók megittasulhassanak attól a varázstól, amelyet olyan bőséggel ont ez a híres könyv.

Közvetnyilvánítás.

Az Arvházat fenntartó Lévai Nőegyesület május hóban a következő adományokat kapta:

Munker Henrich 1 talca sütemény, Hidasi Pál 100 darab sütemény, N. N. Leva 3 darab használt lenyaruha, Reiter Péter 20 gyermek ingyen gyermek nyírása, M. H. Leva 1 kosár spenót és 1 kenyér.

A nem-szívű adakozóknak hálás köszönetet mond
OFFERMANN AGOSTONNÉ
alelnök.

S P O R T

LTE USZÓ ÉS VIZIPÓLÓ szakosztály a megkezdte működését. Ez biztosította Léva város főgarmesterének azon elhatározását, miszerint 25 drb 4 pengős kedvezményes jegyet biztosított LTE részére. Műszakok, akik erre igényt tartanak, jelenkezzenek hűtőn d. u. 5 órakor az uszodában D: Varsányi János sz. o. vezetőnél. Egyben felhívjuk mindazokat, akik az uszószakosztályban résztvenni óhajtanak, hogy ugyanakkor egy toborzó, illetve próbaversenyben az uszodában résztvegyenek.

Felhívás!

Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság kültisztviselői karának kiegészítése céljából

képzőtanfolyamot létesít.

Felhívjuk mindazon állásnéküli, vagy pályályaát cserélni akaró, kizárólag keresztény irakot, akik a biztosítási szakmában megfelelő járadalm mellett elhelyezkedni s ezt megelőzően a képzőtanfolyamon résztvenni óhajtanak, jelentkezzenek

f. év június 30-ig

az intézet alulirt főgynökségénél, ahol a közelebbi részletek is beszerezhetők.

A tanfolyamon való részvétel díjazva lesz s az utiköltség megtérítetik.

Az Első Magyar Ált. Biztosító Társ.
Lévai Főgynöksége.

1459—1940. kig. szám.

Árverési hirdmény.

Ujbars község közhírre teszi, hogy 2284 kat. holdon vadászati jogát 1940 június hó 29-én délután 3 órakor a község házában nyilvános árverésen bérbe adja.

A területből 176 kat. hold erdő.

A vadállomány fogoly, fácán, nyul, őz és szarvas. Kikéltási ár: 600 P.

Vasutállomás Nagykálna 1 km., jó országot.

A részletes árverési feltételek Ujbarsban a község-házánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők. I P bekielűdése ellenében az árverési feltételek egy példányát megküldjük.

Ujbars, 1940 június hó 5.

KÖZSÉGI ELŐLJÁRÓSÁG

Bars és Hont k. e. e. vm. Vitézi Széke.

ad 39.- msz. 1940.

Pályázati hirdmény.

Bars és Hont vm. Vitézi Széke a „Vitézi Rend örkényi gazdaképző iskolájába leendő jelentkezésre, illetve egy alapítványi helyre pályázatot hirdet.

Az iskola a m. kir. földművelésügyi miniszterium tanügyi és gazdasági főfelügyelete alatt áll és működik 1926. óta.

A tanfolyam tartama egy év. Az oktatás f. év október 1-én kezdődik.

Az iskola célja, hogy a telkes vitézeket, ezek várományosait, továbbá bármely keresztény felekezethez tartozó gazdákat hazafias szemlében tanult gazdákká kepezze, hogy birtokaik kezelésére képesek legyenek.

Felvételi felvételek: 1) betöltött 17 éves életkorami születési akvi kivonattal igazolando, 2) erős, egészségese testalkat, himlőelleni újraoltás, orvosi bizonyítvánnyal igazolando, fertőző betegségekben és testi hibákban szenvedők az intézerbe fel nem vehetők, 3) iskolai bizonyítvány annak igazolására, hogy a folyamodó jól tud írni, olvasni és négy alapművelettel számolni, 4) írásbeli nyilatkozat a folyamodó szüleitől (gyámtól), hogy a tanfolyam tartama alatt az ellátási és egyéb díjakat az iskola pénztárába pontosan befizeti, 5) hatóságí erkölcsi bizonyítvány, 6) községi bizonyítvány, mely feltünteti a folyamodónak, vagy atyjának vagyoní állapotát, foglalkozását, kiskorúság esetén testvereinek számát és életkorát, 7) vitézi folyamodóknál az 1., 3., 5., 6. alattiakat az Országos Vitézi Szék igazolja.

A bennlakó tanulók után fizetendő beiratásért és teljes ellátásért 550 pengő. Éz összegnek első fele a tanév kezdetén, másik fele pedig március hó 1-ig fizetendő be az iskola pénztárába.

Az iskolában Bars és Hont k. e. e. vm törvényhatóságí bizottsága alapítványt létesített, amelyre elsősorban Bars-Hont vármegyei illetőségű vitézi várományosok és másodsorban ezek hiányában vitézek nem várományos fiaí, harmadsorban megyebeli gszdaífiak pályázhatnak.

Felvételi kérvényeiket a vitézek és várományosaiak augusztus hó 1-ig személyesen adják be a vármegyei székkapitánysághoz. Kiszádaífiak ugyanakkorra az iskola igazgatóságághoz küldjék kérvényeiket. Az összes kérvények az Országos Vitézi Székhez (Budapest, Várpalota) intézendők.

Leva, 1940 május hó 31-én.

vitéz BETHLENFALVAY s. k. ezredes, székcapitány.

Két vidéki urilány levelezne szórakozás céljából intelligens felvidéki fiatalemberrel. Csak teljes címmel ellátott levélre válaszolunk. *Kizárólag levelezés* jeligére a kiadóba. 512

Használt szekrények, diványok, butorok és képek eladók. Mártonffy u. 22. szám. 513

Kiadó 2 szoba, konyha. Horváth u. 2. 514

Eladó egy jó karban levő kézimunka szurógép és egy bicikli. Léva, Horthy Miklós ut 62. szám alatt. 515

Hintó fekete, fedett, jó karban, eladó. Cím plebánia Alsópél. 516

Villasoron különbejáratu, szép butorozott szoba egy, vagy két személy részére kiadó. Bővebbet Petőfi utca 10 szám alatt. 519

Tanulóleány felvétetik angol és francia nőiszobáságban. Pomoziné, Rákóczy u. 1. 520

Gyermekek mellé gyermekeleányt keresek azonnalra. Márton, Bati u. 5. 521

Traktor, Hoffer cséplő-elevátor eladó, vagy bérbeadó. Bottka u. 29. 522

MIELŐTT NYARALNI MEGY BIZTOSITSA LAKÁSÁT, ÜZLETÉT BETÖRÉSES-LOPÁS-KÁROK ELLEN!

Eladó keveset használt, jóállapotu várró-gép, butorok, üvegek. Apponyi u. 23. 524

Kiadó Zöldkert utca (Csekey-féle házban) 2 kétszobás lakás mellékkel-lyiségekkel. Mindkét lakás esetleg egyben is megkapható. 525

Varróda tanulóleány felvétetik. Kersék utca 2. 526

Eladó ház kerttel újtelepen, áll 2 szoba, konyha, előszoba, speizböl. Cím a kiadóban.

Darabos köszén, brikettszén, diókokszt állandóan raktáron. Bernáth és Fenyvesi, Léva, Bati u. 11. Telefon 26. 404

Shellgáz állandóan raktáron Bernáth és Fenyvesi, Léva Bati u. 11. 403

2 szoba előszobával irodának, esetleg garzon lakásnak kiadó. Dr. Munkné. Werbőczy tér 1. 497

Simor u. 6 számú ház (a járásbíroságí palotával szemben eladó) Érdeklődni Barbara József Schoeller utca 28 sz. alatt lehet. 492

JÉGSZEKRÉNY**HENNEFELD**

jégszekrénygyár, Budapest, VI. O ucca 6.

villamos hűtőkészülékek, sörkimerőkészülékek, fagylatgépek, jéggyártó-be rendezések.

Árjegyzék ingyen és bérmentve... Telefon: 112-026, 115-646.

Védje magát

és hozzátartozóit! — Vegyen

GÁZÁLARCOT!

A cseh gyártmányu gázálarckhoz magyar betétek alkalmazására **betétyűrük** kaphatók!

Rádiók, gramofonok, villamos izzólámpák, zselblámpák, elemek, halászati és sportcikkék kaphatók

KERN TESTVÉREK

rádió, villamosságí, vas és műszaki vállalatnál

LÉVÁN

Mussolini u. Alapítattott 18*1. Telefon sz. 8.

CSEPEL varrógép, részletfizetésre is kapható. Vadászati és halászati cikkek, fegyvergyári vadász és céllövő fegyverek.

LŐPOR és robbantószer áruda! KERÉKPÁROK, gumik és alkatrészek! - Gramofon LEMEZEK legújabb felvételek!

BAROSKA

Léva, Horthy Miklós-ut 43. szám.

TELEFON: 130.

Szakcszerű javítóműhely.

ORIENT HANGOS MOZGÓ

Június 16-án vasárnap 2 ó. (fill. hely.) 4, negyed 7 és fel 9 órakor

SZERELEMBŐL NŐSÜLTEM

Magyar zenés vígjáték. Irta: Nöti Károly. Rendezte: Székely István. Szereplők: Kabos Gyula, Csontos Gyula, Erdélyi Mici és Ráday Imre. — Kabos Gyula legjobb szerepe - Világhirado

Június 17- és 18-áo, hétfőn és kedden fel 7 ó. (filleres helyárak) és negyed 9 órakor

KONGO A FEKETE EXTÁZIS

Minden idők legizgalmasabb és legérdekesebb expedíciós dzsungel film! Kalandok a hosszutejű, törpe és óriás negerek országában. Elejétől végig Pluhár István magyarul konferál. Fox híradó!

Június 19 és 20-án, szerdán és csütörtökön negyed 7 ó. (fill. hely.) és negyed 9 ó.

Halálos szerelem

Egy vidám vidám történet a békebeli Berlinből. - Szereplők: Willy Fritsch, Viktoria v. Bellasco, Karl Martell, Grethe Weiser. - Szenzációs pótműsor!

Június 21-22-23-án, pénteken és szombaton fel 7 órakor (fill. hely.) és negyed 9 órakor, vasárnap 2 órakor (fill. hely.), 4, negyed 7 és fel 9 órakor Walt Disney a világhírű trükkfilm-rajzoló mesterműve

Minden vihar elöl

Egész estét betöltő színes rajzos trükkfilmek. - Főszereplők: Micky egér és Pluto kuttyája, Donald kacsa, Ferdinánd a bika stb. — Magyar világhíradó!

1 óra alatt megtudja mi történt a világban 24 óra alatt

Hollywoodtól-Budapestig ha megveszi a

Képes Krónika

legújabb számát. — Színház, film, sport, társaság, irodalom, divat, keresztretjvény, grafologia, teljes rádióműsor.

Ára csak 20 fillér